

SĄD NAJWYŻSZY

Rzeczypospolitej Polskiej

Pierwszy Prezes Sądu Najwyższego

Prof. dr hab. Małgorzata Gersdorf

I Prez. 1318/16

Warszawa, dnia 4 października 2016 r.

Pan dr n. med. Andrzej Zabielski

Państwowy Powiatowy Inspektor Sanitarny
w m. st. Warszawie

Dyrektor Powiatowej Stacji Sanitarno –
Epidemiologicznej w m.st. Warszawie

ul. Kochanowskiego 21
01-864 Warszawa,

Szanowny Panie Inspektorze,

Uprzejmie informuję Pana, że w wyniku „stałej demonstracji” trwającej od 25 sierpnia 2016 r. przed Kompleksem Urbanistycznym Wymiaru Sprawiedliwości z siedzibą Sądu Najwyższego w Warszawie przy Placu Krasińskich 2/4/6 dochodzi do trwałego naruszania regulacji prawnych dotyczących stanu higieniczno-sanitarnego obiektów użyteczności publicznej, w związku, z czym proszę Pana uprzejmie o podjęcie działań kontrolnych i nadzorczych przewidzianych prawem.

Dla określenia wskazanych zdarzeń świadomie używam sformułowania „stała demonstracja”, gdyż ich charakter, w tym zwłaszcza stworzenie swoistej bazy oraz długotrwałość działań demonstrantów, wyłączają w moim przekonaniu możliwość uznania ich za zgromadzenie w rozumieniu art. 3 ustawy z dnia 24 lipca 2015 r. – Prawo o zgromadzeniach (Dz.U. z 2015 r., poz. 1485). W tej sprawie zwróciłam się już odrębnym pismem do Pani Ewy Gawor, Dyrektora Biura Bezpieczeństwa i Zarządzania Kryzysowego Urzędu Miasta Stołecznego Warszawy, w którym organizatorzy protestu sukcesywnie zgłaszają zawiadomienia o zamiarze zorganizowania zgromadzenia.

Z punktu widzenia istoty niniejszego pisma stosunki własnościowe na terenie objętym „stałą demonstracją” nie odgrywają pierwszoplanowej roli, niemniej jednak w celu pełniejszego zobrazowania sytuacji uprzejmie wyjaśniam, że decyzją Nr 17/14 z dnia 25 marca 2014 r. Ministra Skarbu Państwa znak MSP/DMSP-TS-556- 23/14 (DMSP/1296/14) orzeczono o nieodpłatnym ustanowieniu trwałego zarządu na rzecz Sądu Najwyższego na czas nieoznaczony, z przeznaczeniem na realizację potrzeb statutowych, w stosunku do udziału stanowiącego 0,5983 części w nieruchomościach Skarbu Państwa, położonych w Warszawie:

- przy Pl. Krasińskich 2/4/6, w obrębie 5-02-08, oznaczonej w ewidencji gruntów jako działka ewidencyjna nr 66 o powierzchni 6249 m², objętej księgą wieczystą nr

WA4M/00114198/1, prowadzoną przez X Wydział Ksiąg Wieczystych Sądu Rejonowego dla Warszawy-Mokotowa w Warszawie,

- przy ulicy Świętojerskiej i Bonifraterskiej, oznaczonej w ewidencji gruntów jako działka ewidencyjna nr 3/3 z obrębu 5-02-07 o powierzchni 1070 m.², objętej księgą wieczystą nr WA4M/00412881/5, prowadzoną przez X Wydział Ksiąg Wieczystych Sądu Rejonowego dla Warszawy-Mokotowa w Warszawie.

Na wymienionych nieruchomościach jest posadowiony Kompleks Urbanistyczny Wymiaru Sprawiedliwości (dalej: Kompleks). W Kompleksie tym mieszczą się siedziby Sądu Najwyższego, Sądu Apelacyjnego w Warszawie, Instytutu Pamięci Narodowej oraz podziemny parking miejski stanowiący własność Miasta Stołecznego Warszawy.

Od strony ul. Bonifraterskiej bezpośrednio do Kompleksu przylega trawnik. Nieruchomość, na której został urządzony, stanowi własność Skarbu Państwa, z tym, że grunt ten jest przedmiotem prawa zarządu przysługującego Zarządowi Dróg Miejskich, będącemu jednostką organizacyjną m.st. Warszawy nieposiadającą osobowości prawnej, działającą w formie jednostki budżetowej (por. § 2 Statutu Zarządu Dróg Miejskich stanowiącego Załącznik do uchwały Nr XXXIV/1023/2008 RADY MIASTA STOŁECZNEGO WARSZAWY z dnia 29 maja 2008 r. w sprawie statutu Zarządu Dróg Miejskich, Dziennik Urzędowy Województwa Mazowieckiego z 2008 r., nr 98, poz. 349).

„Stała demonstracja” przybrała postać „miasteczka namiotowego”, którego znaczna część funkcjonuje obecnie na trawniku bezpośrednio przylegającym do Kompleksu od strony ul. Bonifraterskiej; pierwotnie na miejsce demonstracji obrano bezpośrednie sąsiedztwo Pomnika Powstania Warszawskiego. Od 17 września br. „miasteczko namiotowe” zajmuje także część trawnika znajdującego się naprzeciwko Kompleksu (przed gmachem Biblioteki Narodowej). Usytuowanie „miasteczka namiotowego”, w poszczególnych fazach, obrazują zdjęcia z Monitoringu przemysłowego zamontowanego w Kompleksie załączone do pisma.

Na wskazanym obszarze wzniesiono namioty dość pokaźnych rozmiarów. W ich obrębie lub w bliskiej od nich odległości ustawiono meble, takie jak wersalki, stoły, kanapy, krzesła; znajdują się tam także elementy mebli oraz deski, mogące ewentualnie służyć jako podłoga, grill, agregat prądotwórczy. Urządzenie to, podobnie jak ustawiana na tym obszarze instalacja do transmisji telewizyjnych, np. na potrzeby Telewizji Republika, wymagają zasilania energią elektryczną, co – gdy jest czynione w sposób prowizoryczny - dodatkowo stwarza zagrożenie pożarowe (por. zdjęcia załączone do pisma).

Uczestnicy „stałej demonstracji” przebywają, być może w formie „rotacyjnej”, na zajęтым terenie. Załatwiają tam potrzeby fizjologiczne. Korzystanie przez demonstrujących z takich elementów wyposażenia, jak poduszki, pledy, pościel wskazuje na to, że co najmniej niektórzy z nich nocują w namiotach ustawionych na trawnikach. Pożywienie są dostarczane do miejsca „stałej demonstracji” samochodem i konsumowane na miejscu. Opisany wyżej stan znajduje odzwierciedlenie na zdjęciach, załączonych do niniejszego pisma.

Wybrana przez organizatorów rzeczywistość, a nie jedynie deklarowana w zawiadomieniach kierowanych do Biura Bezpieczeństwa i Zarządzania Kryzysowego Urzędu Miasta Stołecznego Warszawy, forma protestu, odpowiadająca w istocie zorganizowaniu okazjonalnego pola

namiotowego, pociąga za sobą określone prawem konsekwencje w zakresie wyposażenia i stanu higieniczno-sanitarnego zajmowanego terenu. Wymagania w tej materii zostały określone w następujących aktach normatywnych, wśród których – porównawczo – wskazują także przyjęte w specjalnej ustawie związanej z organizacją Światowych Dni Młodzieży w Krakowie oraz które przez władze Krakowa, zamieszczone na stronie <http://pssekrakow.wsse.krakow.pl/index.php/dla-przedsiębiorców/link2>, to jest w:

- rozporządzeniu Ministra Gospodarki i Pracy z 2004 r. w sprawie obiektów hotelarskich i innych obiektów, w których świadczone są usługi hotelarskie (Dz.U. z 2006 r. nr 22, poz. 169 ze zm.) – dla kategorii * campingów, a ściślej w załączniku nr 3.;

- ustawie z dnia 18 marca 2016 r. o szczegółowych rozwiązaniach związanych z organizacją wizyty Jego Świątobliwości Papieża Franciszka w Rzeczypospolitej Polskiej oraz Światowych Dni Młodzieży – Kraków 2016 (Dz. U z 2016, poz. 393) – tzw. "specustawa" (art. 38); zgodnie z powołaną „specustawą” pole namiotowe zorganizowane na ŚDM powinno spełniać wymagania takie, jak przewidziane w załączniku nr 3 ww. rozporządzenia, z wyłączeniem wymagań w zakresie minimalnej powierzchni obozowania dla jednego stanowiska, ogrodzenia terenu, utworzenia recepcji, udostępnienia parkingu przy recepcji i wyposażenia szczegółowego innego niż zapewnienie dostępu do gniazd elektrycznych;

- rozporządzeniu Ministra Infrastruktury z dnia 14.01.2002 r. w sprawie określenia przeciętnych norm zużycia wody (Dz. U. Nr 8, poz. 70);

- w § 87 ust. 3 rozporządzenia Ministra Infrastruktury z dnia 12 kwietnia 2002 r. w sprawie warunków technicznych, jakim powinny odpowiadać budynki i ich usytuowanie (tekst jednolity: Dz. U. z 2015 r. poz. 1422), który stanowi: "Dopuszcza się sytuowanie tymczasowych, nieskanalizowanych ustępów publicznych na terenach skanalizowanych, za zgodą właściwego terenowo państwowego inspektora sanitarnego".

Ze wskazanych uregulowań wywiedziono (dla organizatorów zakwaterowania w czasie Światowych Dni Młodzieży) następujące wymagania szczegółowe:

1. Zabezpieczenie terenu:
 - Apteczka pierwszej pomocy.
2. Zagospodarowanie terenu:
 - Wewnętrzne oznakowanie
 - Pojemniki na śmieci.
3. Urządzenia higieniczno – sanitarne:
 - urządzenia sanitarne zlokalizowane nie dalej niż 100 m od stanowiska obozowania,
 - liczba użytkowników na 1 natrysk – 100 osób
 - liczba użytkowników na 1 umywalkę – 33 osoby
 - osobne umywalnie i ustępy dla kobiet i mężczyzn,
 - liczba użytkowników na 1 ustęp (kobiety) – 33 osoby
 - liczba użytkowników na 1 ustęp (mężczyźni) – 50 osób
 - liczba użytkowników na 1 pisuar – 100 osób,

- zapewniony punkt poboru wody do picia
 - gniazda elektryczne 220 V.
4. Usługi gastronomiczne:
- Stanowisko do zmywania naczyń.
5. Zaopatrzenie w wodę:
- Punkty poboru wody na terenie obozowiska.

Ponadto organizator ww. tymczasowych pól namiotowych dla uczestników ŚDM powinien:

- wyznaczyć osoby odpowiedzialne za bezpieczeństwo sanitarne
- posiadać własny regulamin/instrukcję sanitarną w celu zapewnienia pielgrzymom niezbędnych warunków sanitarno – higienicznych. Przedmiotowa instrukcja powinna przede wszystkim określać częstotliwość usuwania ścieków i odpadów, jak również częstotliwość i sposób kontrolowania bieżącej czystości terenu przeznaczonego dla potrzeb SDM przez osoby odpowiedzialne z ramienia organizatora.
- Ponadto umowy na: serwisowanie toalet, odbiór odpadów,
- posiadać aktualny wynik badania wody, w przypadku dostarczania wody za pomocą beczkowozów/cystern – poza wynikiem badania wody, organizator powinien posiadać dokumentację dotyczącą serwisowania beczkowozów (tj. preparaty do dezynfekcji, data dezynfekcji, data i godzina napełnienia beczkowozu, miejsce tankowania beczkowozu, aktualny wynik badania wody z miejsca tankowania)
- Ponadto, w wypadku dostarczania wody za pomocą zbiorników lub cystern należy zapewnić odpowiednią jej ilość - zgodnie z Rozporządzeniem Ministra Infrastruktury z dnia 14.01.2002 r. w sprawie określenia przeciętnych norm zużycia wody (Dz. U. Nr 8, poz. 70) – tj. dla kempingu kat. III 66l/ 1 miejsce noclegowe.

Nawet, gdyby założyć, że w zaistniałej sytuacji powinny mieć zastosowanie wymagania obowiązujące nie dla kempingu najniższej kategorii, tj. kategorii*, przyjęte w wypadku organizowania zakwaterowania w czasie Światowych Dni Młodzieży, lecz dla pola namiotowego, to i tak zgodnie z Załącznikiem nr 3 do rozporządzeniu Ministra Gospodarki i Pracy z 2004 r. w sprawie obiektów hotelarskich i innych obiektów, w których świadczone są usługi hotelarskie, wyposażenie takiego pola powinno obejmować: ogrodzenie terenu, choćby prowizoryczne, pojemniki na śmieci, umywalnie osobne dla kobiet i mężczyzn, z dopuszczeniem umywalni zbiorowych typu rynnowego niezadaszonych, ustępy w określonej tam liczbie/proporcji oraz punkt poboru wody do picia na terenie obozowiska. Na marginesie pragnę zauważyć, iż organizatorzy protestu powinni wystąpić do Państwowej Inspekcji Sanitarnej w Warszawie o zezwolenie na usytuowanie na Placu Krasińskich nieskanalizowanego ustępu publicznego. Jak sądzę, takiego zezwolenia nie było.

Znajomość i obserwacja terenu zajętego pod „miasteczko namiotowe” pozwala stwierdzić, że obowiązujące, przedstawione wyżej wymagania, choćby w zakresie przewidzianym dla pola

namiotowego, nie są spełnione. Organizatorzy „stałej demonstracji”, a właściwie okupacji terenu, nie zapewnili bowiem spełnienia norm higieniczno- sanitarnych przewidzianych dla takiego przedsięwzięcia.

Stan ten przesądził o konieczności zwrócenia się do Pana Inspektora o podjęcie działań mających na celu doprowadzenie do usunięcia istotnych naruszeń w zakresie stanu higieniczno - sanitarnego, do których dochodzi w przestrzeni publicznej, położonej tuż przy siedzibie wysokich rangą organów państwa, a także wewnątrz Kompleksu.

Jest to tym bardziej niezbędne, że przyjęte przeze mnie doraźnie Zarządzenie nr 32/16 z 1 września 2016 r. w sprawie ograniczenia dostępu do Kompleksu Urbanistycznego Wymiaru Sprawiedliwości z siedzibą Sądu Najwyższego, które w istocie uregulowało zasady korzystania z ogólnodostępnych łazienek w wydzielonej części holu głównego na poziomie „0” oraz z kawiarni i restauracji na poziomie „-1”, nie rozwiązuje przedstawionych problemów. Zostało ono ośmieszone przez demonstrujących przez wywieszenie w męskiej toalecie karykaturalnej wersji Zarządzenia, przedstawionej na załączonym zdjęciu. Niezależnie od tego ogólna część łazienki męskiej została wykorzystana w sposób niezgodny z jej przeznaczeniem, zalana wodą i zanieczyszczona.

Zał. materiały wymienione w piśmie.

Do wiadomości:

1. Pan Henryk Kowalczyk – członek Rady Ministrów
2. Pani Hanna Gronkiewicz-Waltz – Prezydent Miasta Stołecznego Warszawy
3. Zarząd Dróg Miejskich w Warszawie.